



Krajowy
Fundusz
Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy w roku 2019

Kierunkowe wytyczne dla urzędów pracy

Grudzień 2018r.

Wstęp

Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS, jest to instrument rynku pracy wprowadzony w 2014 roku nowelizacją ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. 18.1265 z późn. zm.). Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

KFS adresowany jest zarówno do **pracowników jak i pracodawców**, którzy chcieliby skorzystać z różnych form kształcenia ustawicznego. Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszystkie podmioty definiowane jako pracodawcy, w rozumieniu w art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy *o promocji zatrudnienia ...*, tj. każda jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, **jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika**. Nie ma znaczenia, na jaki rodzaj umowy o pracę zatrudnieni są pracownicy korzystający z kształcenia wspieranego środkami KFS, a także czy jest to praca na pełen czy część etatu. Środki KFS przekazane pracodawcom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa konkurencji UE, stanowią pomoc *de minimis*.

Zasady tworzenia i wydatkowania KFS regulują przepisy przywoływanej wyżej ustawy:

- ✓ art. 69a i 69b mówi o utworzeniu i przeznaczeniu środków KFS,
- ✓ art. 109 ust. 2d-2n określa zasady podziału środków KFS i ustalenia limitów,
- ✓ art. 22 ust 1 i 4 pkt 3 i 4 określa zadania Rady Rynku Pracy,
- ✓ art. 4 ust. 1 pkt 7, lit. h - i wskazuje zadania ministra właściwego do spraw pracy,
- ✓ art. 8 ust. 1 pkt 2a określa zadania samorządu województwa,
- ✓ art. 9 ust. 1 pkt 3c określa zadania samorządu powiatu.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego określa natomiast szczegółowy sposób i tryb przyznania pracodawcom środków na kształcenie ustawiczne.

Wytyczne zostały przygotowane w celu ułatwienia korzystania ze środków KFS w roku 2019. Ponieważ większość ogólnych zasad wydatkowania KFS pozostaje bez zmian, przekazane informacje stanowią w dużej mierze przypomnienie obowiązujących reguł.

W Załączniku 1 zamieszczono **formularze** (druki), głównie adresowane **do Departamentu Funduszy MRPiPS**, niezbędne m.in. do występowania o limity środków, rezerwę i zmiany limitów.

Załącznik 2 zawiera **formularze** do zebrania informacji o wydatkowaniu środków KFS według przyjętych **priorytetów** (przesyłane po wypełnieniu do Departamentu Rynku Pracy).

Załącznik 3 stanowi **wzór wniosku pracodawcy o dofinansowanie kształcenia ustawicznego**, zaś załącznik 4 – **wzór umowy między powiatowym urzędem pracy a pracodawcą** – zalecane do wykorzystywania przez powiatowe urzędy pracy. Oba te wzory pozostają bez zmian w stosunku do roku 2018, a zostały zaprojektowane przy wykorzystaniu materiałów opracowanych przez ekspertów/ praktyków z powiatowych urzędów pracy.

Środki KFS w roku 2019

Na finansowanie zadań w ramach KFS w roku 2019 przeznaczone zostały środki stanowiące 2% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowej składki na Fundusz Pracy wykazanej w sprawozdaniu budżetowym za rok 2017, to jest kwota **228 138 tys. zł.** Środki KFS zostały podzielone w sposób następujący:

- 1) kwota **2 278 tys. zł.**, czyli ok. 1% środków KFS, została przeznaczona na działania określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy i podzielona na 17 równych części pomiędzy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz 16 Wojewódzkich Urzędów Pracy; dla każdego z tych podmiotów przypada kwota **134 tys. zł.**;
- 2) pozostała kwota **225 860 tys. zł.**, została przeznaczona na działania Powiatowych Urzędów Pracy, z czego:
 - **80%**, tj. kwota **180 688 tys. zł.** będzie wydatkowana zgodnie z priorytetami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (tzw. limit podstawowy);
 - **20%**, tj. kwota **45 172 tys. zł.** stanowiąca tzw. rezerwę KFS będzie wydatkowana zgodnie z priorytetami Rady Rynku Pracy.

W planie KFS na 2019 rok (informacja dostępna jest na stronie www ministerstwa) pula 80% środków, tak jak dotychczas została podzielona na województwa proporcjonalnie do wysokości zatrudnienia w województwie. Określony został w ten sposób tzw. podstawowy limit środków dla województwa dzielony na podstawie zapotrzebowań samorządów powiatów przez zarząd województwa (druk nr 2) .

Tabela 1. Plan wydatkowania KFS w 2019r. w części wydzielonej na działania MRPiPS i WUP oraz przeznaczonej dla PUP, wg województw (kwoty w tys. zł).

Podmioty	Kwota na działania MRPiPS i WUP	Kwota na działania PUP wg województw
<i>MRPiPS</i>	134	0
<i>Dolnośląskie</i>	134	13 587
<i>Kujawsko-Pomorskie</i>	134	9 563
<i>Lubelskie</i>	134	9 530
<i>Lubuskie</i>	134	4 709
<i>Łódzkie</i>	134	12 349
<i>Małopolskie</i>	134	15 809
<i>Mazowieckie</i>	134	27 749
<i>Opolskie</i>	134	4 444
<i>Podkarpackie</i>	134	9 165
<i>Podlaskie</i>	134	5 262
<i>Pomorskie</i>	134	11 033
<i>Śląskie</i>	134	20 850
<i>Świętokrzyskie</i>	134	5 506
<i>Warmińsko-Mazurskie</i>	134	6 136
<i>Wielkopolskie</i>	134	17 224

<i>Zachodniopomorskie</i>	134	7 772
REZERWA OGÓLEM	0	45 172

Występowanie do ministerstwa o środki na realizację wniosków pracodawców

1. Wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy przesyłają druki nr 2, 3, 4, 7 i 8 do Departamentu Funduszy MRPiPS, a druk nr 5 do Biura Budżetu i Finansów.
2. Wojewódzkie urzędy pracy (WUP) przesyłają do Departamentu Funduszy MRPiPS INFORMACJĘ o dokonanym podziale środków KFS (ujętych w planie wydatków w danym roku) na powiatowe urzędy pracy (druk nr 2), w którym uwzględnione są zapotrzebowania złożone przez samorzady powiatów w ramach priorytetów ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy (druk nr 1). Uwaga: **nie ma potrzeby przesyłania do MRPiPS informacji na druku nr 1 z każdego powiatowego urzędu pracy.**
3. Powiatowe urzędy pracy (PUP) **zapotrzebowanie na środki rezerwy KFS na rok 2019** przesyłają do 31-01-2019 r. do wojewódzkiego urzędu pracy (WUP). Zapotrzebowanie województw (druk nr 8) WUP przesyła do Departamentu Funduszy MRPiPS do 10-02-2019 r. Zebrane informacje zostaną przedstawione Radzie Rynku Pracy w celu ustalenia kwot rezerwy KFS dla województw.
4. Utrzymana jest zasada, że dopiero po zaangażowaniu wszystkich środków KFS pochodzących z tzw. limitu podstawowego, wydatkowanego zgodnie z priorytetami ministra, powiatowe urzędy pracy mogą występować do ministerstwa o środki na realizację wniosków, które spełniają warunki określone w priorytetach przyjętych przez Radę Rynku Pracy. Wniosków o środki rezerwy KFS (druk nr 3), z których wynika brak zaangażowania limitu podstawowego nie należy kierować do MRPiPS. Takie wnioski, w przypadku ich złożenia pozostawia się bez rozpatrzenia.
5. Wnioski o zmniejszenie limitu o kwotę niższą niż 5 tys. zł pozostawia się bez rozpoznania.
6. Jedynie w drodze wyjątku dopuszcza się możliwość wystąpienia o środki z rezerwy w sytuacji, gdy niezaangażowane pozostają niewielkie środki z limitu podstawowego (około 10 tys. zł).
7. Samorząd powiatu wnioski o środki rezerwy KFS (druk nr 3) przesyła do WUP-u. Zebrane wnioski WUP przesyła do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz z pismem przewodnim, którego wzór stanowi druk nr 4.
8. Wnioski o ewentualne zmiany ustalonych limitów na realizację zadań w ramach KFS (druk nr 7) kierowane są do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przez marszałków województw na podstawie informacji starostów (druk nr 6). Uwaga: **nie ma potrzeby przesyłania do MRPiPS informacji na druku nr 6 z każdego powiatowego urzędu pracy.**

9. Środki KFS przekazywane są na rachunki urzędów pracy w kwotach określonych we wnioskach (druk nr 5) kierowanych do Biura Budżetu i Finansów MRPiPS.

Statystyka wydatkowania KFS wg priorytetów

Dane dotyczące wydatkowania KFS według priorytetów ministra właściwego ds. pracy i Rady Rynku Pracy przesyłane są w zestawieniach zbiorczych przez WUP-y na drukach nr 9 i 11 do Departamentu Rynku Pracy MRPiPS. Uwaga: **nie ma potrzeby przysyłania do MRPiPS informacji na druku nr 10 i 12 z każdego powiatowego urzędu pracy.**

Priorytety wydatkowania KFS w roku 2019

Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety wydatkowania KFS w 2019 r:

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej;
- 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- 5) wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu;
- 6) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania **tzw. rezerwy** KFS:

- a) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.

W formułowaniu priorytetów wydatkowania środków KFS na rok 2019, tak jak w latach poprzednich, kluczową rolę odegrała konieczność zapobiegania coraz bardziej widocznym na

rynku pracy lukom kompetencyjnym, utrudniającym rekrutację pracowników w wielu dziedzinach działalności gospodarczej. Wśród priorytetów ministra powtórzono zatem, po raz kolejny, priorytet (nr 1) promujący działania szkoleniowe zapobiegające utracie zatrudnienia i mający ułatwić tzw. rekrutację wewnętrzną na stanowiska w zawodach, w których występują niedobory kadrowe. Określając ten priorytet minister wyszedł naprzeciw oczekiwaniom partnerów społecznych, głównie pracodawców, którzy dostrzegają braki nie tylko kompetencji ściśle zawodowych, wąsko-specjalistycznych, ale także ogólnozawodowych, koniecznych do zapewnienia skutecznej współpracy w zespole i z klientami zewnętrznymi, czy pełnienia funkcji organizatorskich/ kierowniczych. Istotną rolę odegrał tu również fakt, iż w ostatnich latach priorytet ten cieszył się największą popularnością spośród wszystkich przyjętych do wydatkowania.

Priorytet 2 przeznaczony na szkolenia dla osób nie posiadających świadectwa maturalnego ma zachęcić te osoby do podnoszenia kwalifikacji. Na rynku pracy jest to grupa osób, które niezwykle trudno zachęcić do podejmowania jakichkolwiek form kształcenia ustawicznego a z drugiej strony jest to grupa najczęściej tracąca pracę z powodu posiadania kwalifikacji nieadekwatnych do wymagań i potrzeb pracodawcy.

Priorytet nr 3 ministra adresowany jest do osób pracujących pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego (PS), członków lub pracowników (pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych) spółdzielni socjalnych, lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ). Pracodawcy wskazani w tym priorytecie to podmioty realizujące cele reintegracyjne w stosunku do osób w trudnej sytuacji życiowej. Podmioty te mają obowiązek zachowania odpowiedniego udziału pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym w ogólnej liczbie osób zatrudnionych. Co istotne prowadzą one działalność ekonomiczną (działalność gospodarczą lub odpłatną działalność pożytku publicznego), a wypracowany zysk przeznaczany jest na realizację celów reintegracyjnych lub społecznych. Z tego względu zapewnienie dostępu do podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników PS, spółdzielni socjalnych i ZAZ, ma znaczenie dla poprawy kondycji ekonomicznej tych podmiotów poprzez wzmocnienie ich konkurencyjności, w rezultacie przekładające się na większą trwałość i intensywność reintegracji społecznej i zawodowej. Ponadto dostęp do kształcenia ustawicznego wzmocnia proces reintegracji prowadzony w tych podmiotach w stosunku do konkretnych pracowników.

Priorytet nr 4 czyli wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej. Wynika on z zobowiązania zapisanego w Strategii Kapitału Ludzkiego do wsparcia osób pracujących w szczególnie trudnych warunkach; osoby te powinny mieć ułatwione możliwości przekwalifikowania się, aby pozostać na rynku pracy.

Priorytet nr 5: wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu.

Wynika on z obowiązku nałożonego na nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu uczestniczenia w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach, mających na celu doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy.

Priorytet 6 czyli wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia ma zachęcić do różnych form kształcenia ustawicznego osoby, które należą do grupy najrzadziej spośród wszystkich korzystającej z możliwości doksztalcania.

Priorytety przyjęte przez Radę Rynku Pracy:

Rada Rynku Pracy zdecydowała się na wsparcie w ramach środków z rezerwy KFS procesu kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej (CIS), Klubów Integracji Społecznej (KIS), Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ)(priorytet a). CIS, KIS i WTZ to jednostki reintegracyjne, których celem jest odbudowywanie i podtrzymywanie zdolności ich uczestników do udziału w życiu społecznym i zawodowym. Kadra tych podmiotów to m.in. osoby specjalizujące się w rehabilitacji, psychologowie, trenerzy pracy. Od ich kompetencji i wiedzy w dużej mierze zależy powodzenie realizowanego przez te podmioty procesu reintegracji uczestników. Ma to szczególne znaczenie w dynamicznie zmieniającej się sytuacji na rynku pracy.

Priorytet b) Rady Rynku Pracy promuje inwestowanie w kształcenie ustawiczne osób z orzeczeniem o niepełnosprawności co ma zapobiec ich przedwczesnej dezaktywizacji.

Kolejnym krokiem wychodzącym naprzeciw oczekiwaniom partnerów społecznych było zwrócenie uwagi poprzez priorytet c) także na przygotowanie personelu do podejmowania wyzwań, które niesie postęp techniczny i technologiczny, zapewniający rozwój firmie i konkurencyjną pozycję na rynku. Jest to priorytet powtórzony z roku 2018.

Rozpatrywanie przez powiatowe urzędy pracy wniosków pracodawców o dofinansowanie z KFS kształcenia ustawicznego w roku 2019

- 1) W pierwszej kolejności do rozpatrzenia kwalifikują się wnioski, które spełniają wymagania przynajmniej jednego z priorytetów ministra właściwego do spraw pracy.
- 2) Należy pamiętać, że nawet jeśli w treści priorytetu zawarto sformułowania odnoszące się bezpośrednio do pracowników (np. priorytet nr 3) skorzystać z niego mogą zarówno pracownicy jak i pracodawcy, Artykuł 69a ustęp 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jednoznacznie stwierdza, że „Środki Funduszu Pracy w formie KFS przeznaczają się na rzecz kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników”. Oznacza to, że nie ma żadnych przeszkód, aby ze środków KFS skorzystał sam pracodawca, o ile spełnia warunek bycia pracodawcą zgodnie z definicją zawartą w artykule 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy*, tj. „Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.”

- 3) PUP może rozpatrzyć pozytywnie wniosek pracodawcy, który nie wpisuje się w żaden z priorytetów ministra jedynie wtedy, kiedy pozostaną w jego dyspozycji środki po rozpatrzeniu wniosków spełniających priorytety. Przeznaczanie środków KFS na wnioski niespełniające priorytetów, jeśli w powiecie istnieje zapotrzebowanie na wsparcie z tego funduszu zgodne z priorytetami, nie powinno mieć miejsca. Decyzja co do liczby ogłaszanych naborów a co za tym idzie o ewentualnym ich powtarzaniu należy do urzędu pracy.
- 4) Przy kwalifikowaniu wniosków do dofinansowania (np. ustalaniu rankingu wnioskodawców) należy wziąć pod uwagę wszystkie kryteria oceny wniosku określone w §6 ust 5 znowelizowanego w 2016 r. rozporządzenia *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego*.
- 5) Określenie wagi poszczególnych elementów (kryteriów) oceny wniosku pozostawia się urzędowi.
- 6) Szczególną uwagę jednak należy zwrócić na uzasadnienie konieczności odbycia konkretnej formy kształcenia ustawicznego i wykazaną w nim zgodność kompetencji nabywanych przez uczestników kształcenia ustawicznego z potrzebami lokalnego lub regionalnego rynku pracy oraz na udokumentowanie jakości usługi finansowanej ze środków KFS (odpowiednio par. 6 ust. 5 pkt. 2 oraz pkt. 4 ww. rozporządzenia).
- 7) Zakwalifikowany do dofinansowania wniosek nie musi spełniać wszystkich kryteriów wymienionych w par. 6 ust. 1-6 rozporządzenia. Wniosek niespełniający kryterium nie musi być a priori odrzucony, jednak powinien mieć mniejsze szanse na dofinansowanie, i być rozpatrywany po rozdysponowaniu środków na wnioski spełniające kryteria.
- 8) Nabór wniosków o dofinansowanie kształcenia ustawicznego **można** powtarzać, co powinno ułatwić organizację wydatkowania środków publicznych, a także zapewnić finansowanie przede wszystkim tych wniosków pracodawców, które spełniają wymagania określone w priorytetach ministra i Rady Rynku Pracy. Jednakże decyzja w jaki sposób urząd ma dysponować przyznanymi mu limitami KFS, a więc między innymi decyzja co do liczby ogłaszanych naborów należy do urzędu.
- 9) Wprowadzona możliwość negocjacji między starostą a pracodawcą jest usankcjonowaniem stosowanej na co dzień praktyki. W przypadku niewystarczających środków KFS pozostających w dyspozycji urzędu pracy, dla pracodawców atrakcyjne może być uzyskanie choćby częściowego wsparcia. Wyniki negocjacji powinny być odzwierciedlone w umowie. Ponieważ prawdopodobnie wniosek i umowa po negocjacjach będą zawierać różniące się dane w zakresie objętym negocjacjami, ważne jest sporządzenie dokumentu z negocjacji (np. notatki, protokołu).
- 10) Przy planowaniu naboru należy pamiętać o tym, że wszystkie zasady naboru, wymagania i ewentualne obostrzenia muszą zostać jednoznacznie sformułowane przed ogłoszeniem naboru i dostępne dla wszystkich potencjalnie zainteresowanych złożeniem wniosku o dofinansowanie. **Nie należy zmieniać zasad czy wprowadzać ograniczeń w dostępie do środków KFS w trakcie trwania naboru wniosków.**

Komentarz do elementów branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków

11) Potrzeby rynku pracy jako element pomagający w ocenie zasadności przyznania dofinansowania kształcenia ustawicznego określone są zgodnie z ustawą *o promocji (...)* przez samorząd powiatu i województwa na podstawie badań, analiz i sprawozdań dot. rynku pracy, w tym – monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ocen sytuacji na rynku pracy sporządzanych na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia. Należy przypomnieć, że - zgodnie z rozporządzeniem *w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* - w ramach realizacji usługi organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych, powiatowy urząd pracy sporządza listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności, z wykorzystaniem:

- ✓ strategii rozwoju województwa;
- ✓ wyników analiz ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych oraz informacji o wolnych miejscach pracy zamieszczanych w prasie i Internecie;
- ✓ wyników analiz i prognoz rynku pracy oraz badań popytu na pracę, kwalifikacje i umiejętności zawodowe, w tym monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, prowadzonych przez samorząd województwa i samorząd powiatu;
- ✓ zgłoszeń pracodawców, organizacji pracodawców i organizacji związkowych.

Powyższe badania i analizy mogą służyć jako źródła danych o potrzebach rynku pracy. Należy przy tym pamiętać aby w ogłoszeniu o naborze wniosków określić z góry, które z badań będą wykorzystywane.

12) Certyfikat jakości usług posiadany przez wybranego przez pracodawcę realizatora kształcenia ustawicznego jest elementem pozwalającym premiować (wyżej oceniać) wnioski, w których realizator taki dokument posiada. Nie ma listy dopuszczonych certyfikatów. Powinny obowiązywać te, które są powszechnie uznawane. Brak certyfikatu nie może być powodem do odrzucenia wniosku.

13) Plany dot. dalszego zatrudnienia pracowników objętych wsparciem nie są formalnym zobowiązaniem ale informacją wspomagającą uzasadnienie wniosku. W przypadku wniosku dotyczącego kształcenia ustawicznego samego pracodawcy plany dotyczące dalszego zatrudnienia można zastąpić krótką informacją na temat planów co do działania firmy w przyszłości.

14) Ograniczenia finansowe w dysponowaniu środkami KFS przez urząd pracy jako element brany pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków oznacza, że w przypadku niewystarczających środków KFS urząd może zastosować dotatkowe kryteria, np.

zwracać uwagę na wnioski niewielkich firm albo wnioski pracodawców niekorzystających do tej pory ze środków KFS. Ważne jest, aby zasady te zostały sformułowane jasno i przed ogłoszeniem naboru.

Komentarz do gospodarowania środkami rezerwy KFS

- 15) Obie pule tj. pula ministra i pula rezerwy są wydatkowane oddzielnie. Nie powinno się łączyć pochodzących z nich środków ponieważ utrudnia to prowadzenie statystyki wydatkowanych środków.
- 16) **W 2019 r., podobnie jak w roku 2018, wnioski pracodawców składane o środki z puli rezerwy, aby kwalifikowały się do rozpatrzenia, nie muszą spełniać jednocześnie priorytetów i ministra i Rady Rynku Pracy.** Obie pule są traktowane odrębnie, ze względu na treść priorytetów przyjętych w wyniku dyskusji z Radą Rynku Pracy.
- 17) Zasadniczo rekomenduje się, aby środki rezerwy nie były wydawane na promocję KFS, a zostały przeznaczane przede wszystkim na zaspokajanie potrzeb pracodawców w zakresie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy. Jednakże ostateczna decyzja należy do urzędu i zależy od jednostkowych sytuacji.
- 18) Jedynie w drodze wyjątku dopuszcza się, że środki rezerwy KFS mogą zostać spożytkowane na działania niemieszczące się w priorytetach, jeśli po nieskutecznych naborach pozostają niezaangażowane środki. Oznacza to, że jeśli w trakcie przeprowadzonego naboru na wnioski pracodawców o środki z puli rezerwy KFS nie zakontraktuje się całej pozostającej w dyspozycji urzędu kwoty, można przyjąć do realizacji wnioski niespełniające priorytetów. Dopiero w przypadku dalszego braku zainteresowania pracodawców, środki te mogą zostać przeznaczone przez powiatowy urząd pracy na promocję KFS. Koszty promocji mogą być finansowane zarówno z limitu podstawowego, jak i z rezerwy KFS zaś o ich wysokości decyduje sam urząd pracy. Podobnie jak w przypadku puli ministra decyzję co do liczby ogłaszanych naborów pozostawiono urzędowi.

Komentarz do stosowania priorytetów wydatkowania KFS w 2019 roku

PRIORYTETY MINISTRA WYDATKOWANIA 80% ŚRODKÓW KFS

AD. PRIORYTET nr 1 - środki KFS przeznacza się przede wszystkim na wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych – bez zmian w stosunku do roku 2018

- 1) Przyjęte sformułowanie priorytetu nr 1 pozwała na sfinansowanie kształcenia ustawicznego w zakresie umiejętności ogólnozawodowych (w tym tzw. kompetencji miękkich), o ile powiązane są one z wykonywaniem pracy w zawodzie deficytowym.
- 2) Należy zwrócić uwagę, że granica pomiędzy szkoleniami zawodowymi a tzw. „miękkimi” nie jest jednoznaczna. Przykładowo: szkolenie dotyczące umiejętności autoprezentacji i nawiązywania kontaktów interpersonalnych dla sprzedawcy czy

agenta nieruchomości jest jak najbardziej szkoleniem zawodowym. Podobnie przy szkoleniach językowych – dla kierowcy TIR-a jeżdżącego na trasach międzynarodowych kurs języka obcego jest szkoleniem zawodowym. W takich przypadkach kluczową rolę odgrywa uzasadnienie odbycia szkolenia i na tej podstawie powiatowy urząd pracy będzie mógł podjąć decyzję co do przyznania dofinansowania

- 3) Wnioskodawca, który chce spełnić wymagania priorytetu nr 1 powinien udowodnić, że wskazana forma kształcenia ustawicznego dotyczy zawodu deficytowego na terenie danego powiatu bądź województwa. Oznacza to zawód zidentyfikowany jako deficytowy w oparciu o wyniki najbardziej aktualnych badań/ analiz, takich jak np.:
 - ✓ „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” (Raport lub Informacja sygnalna),
 - ✓ „Barometr zawodów”,
 - ✓ „Zarejestrowani bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności (...),
 - ✓ badania realizowane przez same urzędy ze środków KFS lub w ramach projektów finansowanych z EFS, w tym także badania dotyczące perspektywy rozwoju branż,
 - ✓ plany i strategie rozwoju (np. planowane inwestycje strategiczne).
- 4) Urząd pracy przed ogłoszeniem naboru wniosków powinien zdecydować, czy będzie brał pod uwagę sytuację tylko terenu powiatu czy całego województwa oraz wybrać konkretne badania, na które będzie powoływał się przy ocenie składanych wniosków.
- 5) Wyniki badań, które powiatowy urząd pracy będzie wykorzystywał przy analizie wniosków pracodawców powinny być ogólnodostępne. Pracodawcy powinni mieć możliwość zapoznania się z nimi najpóźniej w momencie ogłoszenia naboru wniosków.
- 6) Urząd pracy w momencie ogłaszania naboru wniosków powinien wskazać ścieżkę dostępu do danych, które będą podstawą do oceny, czy wniosek dotyczy zawodów, na które obserwowane jest i będzie zapotrzebowanie.
- 7) Pracodawca wnioskujący o dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych na terenie innego powiatu lub województwa niż siedziba powiatowego urzędu pracy, w którym składany jest wniosek o dofinansowanie, powinien wykazać, że zawód jest deficytowy dla miejsca wykonywania pracy. PUP powinien określić przy naborze czy będzie analizował sytuację powiatu czy województwa właściwego dla wykonywania pracy.

AD. PRIORYTET nr 2 – wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości

Wnioskodawca musi wykazać, że pracownik odbywający wnioskowaną formę kształcenia ustawicznego nie posiada egzaminu maturalnego (np. oświadczenie).

AD. PRIORYTET nr 3 - wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej;

- 1) Podmioty uprawnione do korzystania z środków w ramach tego priorytetu to:
 - **Przedsiębiorstwa społeczne** wpisane na listę przedsiębiorstw społecznych prowadzoną przez MRPiPS – lista ta jest dostępna pod adresem <http://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/Listaprzedsiębiorstwspołecznych4069.html>. Lista jest prowadzona, weryfikowana i uzupełniana przez MRPiPS, z tego względu nie ma konieczności prowadzenia dodatkowej weryfikacji na potrzeby ustalenia czy pracodawca aplikujący o wsparcie spełnia przesłanki niezbędne do uzyskania tego statusu, wystarczy jedynie sprawdzić, czy w momencie składania wniosku figuruje on na aktualnej liście PS. Status przedsiębiorstwa społecznego mogą uzyskać m.in. organizacje pozarządowe (np. fundacje i stowarzyszenia) spółki non-profit, spółdzielnie socjalne, a także kościelne osoby prawne.
 - **Spółdzielnie socjalne** - to podmioty wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, na tej podstawie można zweryfikować ich formę prawną. Niektóre spółdzielnie socjalne mogą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego. W takiej sytuacji ich uprawnienia do skorzystania ze wsparcia w ramach tego priorytetu można potwierdzić na podstawie listy przedsiębiorstw społecznych, o której mowa powyżej. Bez względu na to czy spółdzielnia socjalna posiada status przedsiębiorstwa społecznego, jest ona uprawniona do skorzystania ze środków w ramach tego priorytetu.
 - **Zakłady aktywności zawodowej** - to podmioty, które mogą być tworzone przez gminę, powiat oraz fundację, stowarzyszenie lub inną organizację społeczną, decyzję o przyznaniu statusu zakładu aktywności zawodowej wydaje wojewoda.
- 2) Ze środków w ramach tego priorytetu korzystać mogą wybrani pracownicy podmiotów uprawnionych.
 - W przypadku przedsiębiorstw społecznych będą to:
 - osoby bezrobotne,
 - absolwenci CIS i KIS,
 - osoby ubogie pracujące tj. osoby wykonujące pracę, za którą otrzymują wynagrodzenie i której dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej uprawniający do korzystania z pomocy społecznej,
 - osoby opuszczające młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii,
 - osoby opuszczające zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich,
 - osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem

- pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
 - osoby opuszczające pieczę zastępczą oraz pełnoletni członkowie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - osoby z niepełnosprawnością – osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020,
 - członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością,
 - osoby niesamodzielne,
 - osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
 - osoby odbywające kary pozbawienia wolności,
 - osoby korzystające z PO PŻ.
- W przypadku spółdzielni socjalnych będą to:
 - osoby bezrobotne;
 - absolwenci CIS i KIS;
 - osoby niepełnosprawne;
 - osoby do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadające status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
 - osoby, o których mowa w art. 49 pkt 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
 - osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej;
 - osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 i 1076).
 - W przypadku Zakładów Aktywności Zawodowej do skorzystania ze wsparcia w ramach tego priorytetu uprawnieni są wszyscy pracownicy.
- 3) W przypadku spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych, za osoby o których mowa w pkt. 2 należy uznać te osoby, które przed podjęciem zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym lub spółdzielni socjalnej spełniały określone przesłanki. Dotyczy to w szczególności osób bezrobotnych oraz osób poszukujących pracy (w tym przed ukończeniem 30 r.ż.).

- 4) Pracodawca wnioskujący o środki z KFS w ramach tego priorytetu powinien oświadczyć, że będą one przeznaczone na kształcenie ustawiczne pracownika pochodzącego z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o których mowa w pkt 2.

AD. PRIORYTET nr 4 - wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;

- 1) Priorytet ten promuje działania wobec osób pracujących w warunkach niszczących zdrowie i w szczególności powinien objąć osoby, które nie mają prawa do emerytury pomostowej (w stosunku do lat poprzednich nie ma tu żadnych zmian).
- 2) Wykaz prac w szczególnych warunkach stanowi załącznik nr 1, a prac o szczególnym charakterze - załącznik nr 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku *o emeryturach pomostowych* (Dz. U. z 2008 Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.)

AD. PRIORYTET nr 5 - wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu;

- 1) W ramach tego priorytetu środki KFS będą mogły sfinansować obowiązkowe szkolenia branżowe nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu zatrudnionych w publicznych szkołach prowadzących kształcenie zawodowe oraz w publicznych placówkach kształcenia ustawicznego i w publicznych centrach kształcenia zawodowego – prowadzonych zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego jak również przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.
- 2) W przypadku szkoleń dla nauczycieli innych niż nauczyciele zawodu, status prawny szkoły kierującej na szkolenie nie jest istotny. Wnioskodawcą może być zarówno szkoła publiczna jak i niepubliczna.
- 3) Z dofinansowania w ramach priorytetu mogą korzystać zarówno nauczyciele zatrudnieni na podstawie ustawy Karta nauczyciela jak i na podstawie innych umów spełniających wymogi KFS (tj. umowy pozwalające na zachowanie statusu pracownika).
- 4) Przy występowaniu o wsparcie na szkolenia nieobowiązkowe dla nauczycieli należy wykazać (wystarczy oświadczenie), że przekwalifikowanie bądź nabycie nowych uprawnień czy umiejętności pozwoli na pozostanie danego nauczyciela w dotychczasowym zawodzie. Nie ma potrzeby zobowiązywać wnioskodawcy do zatrudnienia danego nauczyciela przez określony czas.

AD PRIORYTET nr 6 - wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

- 1) W ramach niniejszego priorytetu środki KFS będą mogły sfinansować kształcenie ustawiczne osób wyłącznie w wieku powyżej 45 roku życia (zarówno pracodawców, jak i pracowników).
- 2) Decyduje wiek osoby, która skorzysta z kształcenia ustawicznego, w momencie składania przez pracodawcę wniosku o dofinansowanie w PUP.

PRIORYTETY RADY RYNKU PRACY WYDATKOWANIA 20% REZERWY KFS

WAŻNE: Pracodawca aby skorzystać ze środków rezerwy KFS musi spełnić wyłącznie wymagania priorytetów wydatkowania rezerwy, określonych przez Radę Rynku Pracy.

AD. PRIORYTET a) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej. W ramach tego priorytetu wspierani będą pracownicy Centrów Integracji Społecznej (CIS), Klubów Integracji Społecznej (KIS), Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).

- 1) CIS i KIS to jednostki prowadzone przez JST, organizacje pozarządowe, podmioty kościelne lub spółdzielnie socjalne osób prawnych. Centra i kluby integracji społecznej zatrudniają kadre odpowiedzialną za reintegrację społeczną i zawodową uczestników.
- 2) Wojewoda decyduje o przyznaniu statusu CIS a także prowadzi rejestr tych podmiotów. Ponadto wojewoda prowadzi również rejestr KIS.
- 3) CIS może prowadzić działalność wytwórczą, handlową lub usługową oraz działalność wytwórczą w rolnictwie. W związku z tym Centrum zatrudnia pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie danej działalności, a ponadto pracownika socjalnego, instruktorów zawodu oraz inne osoby prowadzące reintegrację społeczną i zawodową.
- 4) WTZ mogą być tworzone, przez fundacje, stowarzyszenia i inne podmioty. Działają one w celu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Podmiot prowadzący WTZ zawiera z samorządem powiatu umowę regulującą między innymi warunki i wysokość dofinansowania kosztów utworzenia i działalności warsztatu ze środków PFRON.
- 5) W WTZ zatrudnieni są psycholodzy, instruktorzy terapii zajęciowej, specjaliści do spraw rehabilitacji lub rewalidacji. Ponadto WTZ może zatrudniać: pielęgniarkę lub lekarza, pracownika socjalnego, instruktora zawodu, a także inne osoby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania warsztatu.
- 6) Pracodawcy zamierzający skorzystać z tego priorytetu powinni wykazać, że współfinansowane ze środków KFS działania zmierzające do podniesienia kompetencji pracowników związane są z ich zadaniami realizowanymi w CIS, KIS lub WTZ.

AD. PRIORYTET b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności

Wnioskodawca składający wniosek o środki w ramach powyższego priorytetu powinien udowodnić (przedstawić orzeczenie o niepełnosprawności kandydata na szkolenie bądź oświadczenie o posiadaniu takiego orzeczenia) posiadanie przez kandydata na szkolenie orzeczenia o niepełnosprawności.

AD. PRIORYTET c) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.

- 1) Wnioskodawca, który chce spełnić wymagania priorytetu b) powinien udowodnić, że w ciągu jednego roku przed złożeniem wniosku bądź w ciągu trzech miesięcy po jego złożeniu zostały/zostaną zakupione nowe maszyny i narzędzia, bądź będą wdrożone nowe technologie i systemy, a pracownicy objęci kształceniem ustawicznym będą wykonywać nowe zadania związane z wprowadzonymi/ planowanymi do wprowadzenia zmianami. Należy jednak pamiętać, że wskazane wyżej terminy nie są sztywne. Ostateczna decyzja w tej sprawie należy do urzędu pracy i zależy przede wszystkim od jednostkowej oceny sytuacji (np. termin dostawy sprzętu, dostępne terminy szkolenia).
- 2) Nie przygotowano zamkniętej listy dokumentów, na podstawie których powiatowy urząd pracy ma zdecydować, czy złożony wniosek wpisuje się w priorytet nr 2. Stosowna decyzja ma zostać podjęta na podstawie jakiegokolwiek wiarygodnego dokumentu dostarczonego przez wnioskodawcę, np. kopii dokumentów zakupu, decyzji dyrektora/ zarządu o wprowadzeniu norm ISO, itp., oraz logicznego i wiarygodnego uzasadnienia.
- 3) Wsparciem kształcenia ustawicznego w ramach priorytetu nr 2 można objąć jedynie pracownika, który w ramach wykonywania swoich zadań zawodowych/ na stanowisku pracy korzysta lub będzie korzystał z nowych technologii i narzędzi pracy.